

משרד הבטחון הוא לבטחון ועמדת ידידיו של המנהל הכללי צבאו הפרטי של פרס

אוארבך, מנהל המחלקה להנצחת החייל, רבי סרן נפתלי לוי, מפקד יחידת הקשר לעתו נות, רביסרן משה סלעי, ועוד שורה ארוכה של פקידים בכירים וזוטרים, ואנשי מנגנון החושך.

רובם של אנשים אלה אינו יודע אפילו מלה צרפתית אחת, אולם הם גילו את ענינות מפתיעה באסיפת האגודה שנערכה כעבור חמישה ימים באולם הליגה למלחמה בשחפת בתל-אביב. הם באו קבוצות קבוי צות, מאורגנים כלהסתערויות על יעד צבאי למשרת הנשיא היו שני מועמדים. עורך המיני הציוני הכללי אריה ארוי שנהנה מתמיכת כל החוגים באגודה, כולל אנשי מפא"י, וחיים גמון. אמר עורך הדין ארוי לנוכחים: "כשישבתו בעכו עם משה כרמל ומשה דיין, בעתן החזקת נשק מגן עברי

שהדקו את יחסי ישראל-צרפת. שורה של אישים צרפתיים, סופרים, מדינאים ואנשי צבא בקרו בארץ. האגודה התקיימה על אימפורט זה של אישים ועיקר פעולותיה התבטא בקבלת פניהם.

*** מפא"י אמרה: "לא!"

מרבית האזרחים הצרפתיים, היו ילדי טיפוחיו של שמעון פרס והוזמנו כארחי משרד-הבטחון. מאחר שבאותה תקופה התפתחו יחסי-ידידות הדוקים בין פרס לבין חיים גמון איש מפא"י, השאיל פרס את אורחיו לאגודה בראשה עמד ידידו. אגודת ידידות אחרות עם צרפת, שניסו לקבל לרשותן חלק מהאישים, נתקלו תמיד בסירובו של פרס.

האגודה בה שלט גמון לא קיפחה מצידה את פרס. היא נתנה לו תמיד את המעמד והכבוד כאבי הידידות הגדולה של ישראל עם צרפת. פרס היה שבע-רצון וגמון היה שבע-רצון. אלא שחברי האגודה עצמם לא היו שבע-רצון. טענו הם: תפקידה של האגודה אינו תפקיד של פרסומת חיצונית, היא צריכה לפעול לעומק, למען קליטתם של כארבע-מאות אלף דוברי הצרפתית ש' עלו לישראל בשנים האחרונות.

כשהתקרב מועד האסיפה הכללית של האגודה, בה עמד להבחר הנשיא החדש, החל גמון לחשוש מאוד למעמדו. לא היה זה רק בגלל יחסיו עם פרס, אלא בגלל אפיו של גמון שהבריח אישים רבים מפניו לות באגודה, ביניהם המבקרים דביבר מלכין ואורי קיסרי. גמון הרגיש שלא יהיה ב" כולתו להבחר שוב כנשיא האגודה. הוא פנה למפלגתו, למפא"י, בבקשה להוסיף לו עזרה כספית, להכניס לאגודה חברים ש' יוכלו לבחור בו מחדש.

אולם מרכז מפא"י ענה בשלילה לבקשתו של גמון. מפא"י לא היתה מעונינת להש' קיץ כוחות וכסף בכבוש יעד שאין בו חיונית פוליטית. בפני גמון עמדה הברירה: להכשל או להזעיק לעזרתו את שמעון פרס. ב-22 לינואר, בשעה שבע בערב, ניקבע המועד של התאריך הקובע. כל אדם שני' שם עד אז לאגודה, שילם מיסים בסך של חמש ל"י, היה רשאי לבחור באסיפה הכללית. אולם כדי להרשם לאגודה, היה עליו למלא טופס של בקשה אישית בצירוף המלצה של שני חברי האגודה.

*** צבא לכבוש היעד

ב22 לינואר בשעה שש וחצי בערב ישיבה ועדת הבחירות של האגודה ברא' שותו של הנשיא גמון עצמו, התכוננה לסגור את רשימת-הבחורים. לפתע הופיע אדם אלמוני, שנענה לכינוי כוכבא. הביא עמו שלוש רשימות. בכל רשימה היו שלושה עמודים. בכל עמוד היה טור של שמות עם כתובות. בסך הכל היו ברשימות שמות של 112 איש. האיש הוציא מכיסו כרסום של 560 ל"י. הידיע כי הוא רוצה לרשום את כל 112 האישי כחברים באגודה.

"האם שאלת אותם אם הם רוצים להצ' טרף לאגודה?" נשאל האלמוני.

"לא", היתה תשובתו.

"האם אתה מכיר את כולם באופן אישי?" "לא", היתה התשובה שוב.

אף על פי כן, בהוראתו של גמון, קיבלה האגודה אל שורותיה ברגע האחרון 112 חברים. היתה זו רשימה מכובדת של אנשים, רובם היו מתושבי שיכונני צבאי הקבע או צהלה. המוכרים שבהם היו אלוף מרדכי לימון, מפקד חיל-הים לשעבר, והי' ממונה על הכנת המשק לשעת חירום במשרד הבטחון, יוסף דקל, ראש הש"י לשעבר וכיום מנהל מוזיאון צה"ל, ראובן אבינועם, עורך המפעלים הספורטיביים של משרד הבטחון, עמנואל הרוסי, האחראי ליחסי-הצ' בור של משרד-הבטחון, אלוף-משנה נחמיה ברושי, לשעבר דובר צה"ל, סגן-אלוף משה

מה תהיה דמותו של המשטר ששמ' שמעון פרס ותבריו רוצים להנהיג במ' דינה? את התשובה המוחשית ביותר לכך סיפקה השבוע עשרוריה חסרת-תקדים, בה ניצל מנהל משרד הבטחון את מעמדו, הפ' על פקידים ממשרד, אנשי צבא ואנשי מנגנון-החושך, כדי לכבוש עבור ידידו ועבור עמדה צבאית.

העמדה שנכבשה בהסתערויות כללית של משרד-הבטחון, תראה אולי חסרת ערך, למי רות שבעור שמעון פרס יש בה משמעות עמוקה, אולם לא עצם העמדה חשובה, אלא השיטה בה נכבשה.

לפני כשבועיים ימים תקף לפתע את אנשי משרד-הבטחון, למן אנשי הצבא בדר' גות הגבוהות שביניהם, ועד לפקידים נמו' כים, גל של ידידות לצרפת. גל הידידות

גמון
— פרסומת

וחלמו על הקמת צבא עברי, לא חלמו שיבוא יום ואלופי צה"ל יבואו להכריע את הכף באגודה אורחית.

בהצבעה קיבל ארוי 87 קולות מתוך כ-250 הנוכחים. גמון קיבל 155 קולות, בהם מאה קולות של החברים החדשים ממשרד הבטחון.

*** ההוראה שמאחורי החוק

ככש צבאו הפרטי של שמעון פרס את אגודת ישראל-צרפת למען שמעון פרס ולמען ידידו המסור וחברו למפלגה חיים גמון.

כאשר התבקש זום לאשר או להכחיש כי הורה לאנשי משרדו להצטרף לאגודה, הוא השיב: נתבקשנו להמליץ בפני אנשי המשרד להצטרף לאגודה.

אולם במשרד-הבטחון, שלא כממשרד ה' סעד, כל המלצה היא הוראה. השערויה של הצבעת אנשי פרס באגודה ישראל-צרפת היא שערויה מלכתחית. אילו מפא"י היתה שולחת את חבריה לכבוש את האגודה למענה, אפשר להבין זאת. אולם יכול משרד ממשלתי לכבוש עמדות צבאיות עבור אנשים פוליטיים? עצם המעשה הופך אותו למעשה פוליטי המנוגד לחוק, שאינו מתיר השתתפות פעילה של עובדי המדינה בארגונים פוליטיים.

אם הצליח פרס בעזרת צבאו הפרטי לכבוש את אגודת ישראל-צרפת בקלות כה רבה, מדוע לא יעשה זאת מחר באגודות אחרות, במוסדות אחרים, ובמדינה עצמה?!

פרס
נס זו —

היה כה גדול עד שכולם מיהרו בבתי-אחת להכנס במאורגן לאגודת ישראל-צרפת. לש' למ מס'חבר בסך המש ל"י לאיש לאגודה, ולהופיע במאורגן באסיפה הכללית של האגודה כדי לבחור את מוסדותיה.

כדי להבין את פשר גל האהדה האדיר שלא היה לו מחסום, ומדוע כחן דקא לאפיק של אגודת ישראל-צרפת, יש צורך בתיאור-רקע קצר. אגודת ישראל-צרפת, היא אחת מהאגודות הרבות הקיימות בישראל לקשירת יחסי ידידות עם צרפת. אולם בעוד שאגודות אחרות כמו אגודת ידידי הרפובליקה הצרפתית או לשכת-המסחר יש' ראל-צרפת הן מוגבלות לסוג חברים מסו' ים, מקיפה אגודת ישראל-צרפת אישים מחוגי צבור שונים, ממפלגות שונות ומעדות שונות. בועדה הצברית שלה משתתפים חברי כנסת מכל הסיעות וראשי ערים מכל המפלגות.

תחילתה של אגודה זו היתה באגודת ידידות פלסטיו-צרפת שהייתה קיימת בארץ 15 שנה קודם הקמת המדינה. היא היתה מיועדת בעיקר לצרכי הארות של בעלי מקצועות חפשיים, שקיבלו את חינוכם על ברכי המסורת והתרבות הצרפתית.

עד לפני שנתיים וחצי היה נשיא האגודה נשיא בית-המשפט המחוזי בתל-אביב הר"ר נתן ברוכאי. כאשר לפני שנתיים וחצי התעורר הצורך להרחיב את פעולות האגוד' דה, נבחר באסיפה הכללית המבקר הר"ר חיים גמון כנשיא האגודה. בתקופה זו התפתחה האגודה מאוד בתוקף הנסיבות

חר שגמאל עבד אל-נאצר (בניגוד לדויד בן גוריון) יודע את חשיבותה של העתונות, איה זה תפקיד נכבד.

אולם במרוצת הזמן סטה עוסמאן מדרך הישר. הוא הושפע יותר ויותר על-ידי חוגים קומוניסטיים, בתקופה שאלה לחמו עדיין נגד משטר "הקצינים החופשיים". עוסמאן לא הפך קומוניסט מובהק, אלא נודע כ"דומ קראט שמאלי". הוא היה קרוב לאותו פלג של הקומוניזם המצרי המפולג, שדגל בשלום עם ישראל, התנגד לאומנות צרבת קיצונית (העולם הוח 1113).

מארגן המהומות. בראשית 1953 ברח עוסמאן מקאהיר, הגיע לפאריס. שם היה פעיל בשם הקואליציה הגדולה שלחמה אז בעבד אל-נאצר, ושכללה מלבד הקומוניסטי' טים גם את אנשי החאפז, האחים המוסלמי' מים וחוגים אחרים. במאי 1953 אירגנה קואליציה זו הפגנות המוניות נגד עבד אל-נאצר במצריים. עוסמאן מילא שליחויות מסתוריות, הופיע מדי פעם בביירות, ברו' מא ובמרכזים האחרים של הפועלה.

אולם מצב זה לא האריך ימים. הקו' מוניסטיים המצריים שינו את עמדתם מן הקצה אל הקצה, החלו עוברים לתמיכה נלהבת במשטר של השליט הקאהירי. גם עוסמאן הלך בדרכם, הפך אוהד המשטר. אולם נציגי מצריים הרשמית לא האמינו להרפתקן הנועז. מדי פעם הופיע בשגרירי רות המצרית, סיפר סיפורים פנטסטיים על מומיות וקנוניות נסתרות. סיפוריו לא עוררו אמון. למרות זאת נמצאו בדרך כלל נכונים, אחרי מעשה.

עוסמאן נשאר קרם מכאן ומכאן — כל הצדדים ראו בו הרפתקן שאין לסמוך עליו.

איך הגיע לישראל? טוענים הערבים, ראי' עוסמאן עצמו: הוא גורש מצרפת הוסי'ה על-ידי הצרפתים על אורונו שה בילו לישי' ראל, בטענת-כזב שהמטוס טס לדמשק.

ענתות שכונת ידידיו

"Anything you can do, I can do better..."

(מתוך אנני אוקלי אשת לפידות) מהומה גדולה שררה השבוע במערכות העתונות הישראליות. מריבות, סכסוכים, אינ' טריגות ושערויות פקדו אותם על רקע של טיולי חינום סביב העולם. צ' עתונאי ישראל זכו לפתע בשני סיורים מאורגנים בעולם הגדול, ומכיוון שמספר המקומות היה קטן ומספר הקופצים גדול, רבתה המהומה.

הקבוצה הראשונה של עתונאים, תצא עוד השבוע לאנגליה ולארצות אירופה. ר' אילו הקבוצה השניה שתצא אחריה בעוד שלושה שבועות, תרחיק לכת, תסורב במשך חודש ימים סביב אירופה ואמריקה. לא יהיה זה מסע להכרח תפוצות ישראל ב' גולה. עתונאי ישראל יעברו את מחצית העולם למטרה הרבה יותר חשובה: להיזכר איך כדאי יותר לארונו את פרי ההדר ה' ישראלי — בארגונים או בקרטונים?

היה זה שלב נוסף במערכת הארצית, בין המועצה-לשיחיק-פרי-הדר לבין סם דובינר, יצרן הקרטונים של קרגל. ראשוני הממ' ציאים של שיטת השכנוע החדשה, היו אנשי המועצה-לשיחיק-פרי-הדר. הם גילו, כי הרבה יותר זול להתיק את דעותיהם באמצעות עתונאים המוססים לטיולים, מאשר לפרסם מודעות בעתונים, ומה עוד שהמאמרים משכנעים הרבה יותר מאשר מודעות חתר' מות. אחרי שהטיסו קבוצת כתבי עתונים לאירופה לשבוע, לראות שיטות ארויה בין ביולי למשנה, הם יכלו לקחת, כי העתון שסופרו זכה בטיול חינום, לפחות לא יתקופם בצורה חריפה מדי.

"אני אוהב את דובינר". אלא ש' כמו בשיר המפורסם של אנני אוקלי, לא טמן דובינר ידו בצלחת, החליט להוכיח: כל מה שאתם יכולים לעשות, אני יכול לעשות טוב יותר. הוא אמרן תריסר כתבים, כתב לכל עתון זומי, למרו' של חודש ברחבי העולם, כדי לשכנעם שטוב יותר לכלכלה הישראלית להשתמש בקרטונים.

דובינר לא ראה בסיוור זה שום ענין של שוחד. הוא אפילו כינס את הנוסעים המאר' שרים במשרדו, הודיע להם, כי הטיול בחברתו- אינו מחייב אותם כלום. טען הוא באוזני כתב העולם הזה: "איני מאמין' שבכלל אפשר לשוחד עתונאים. בעוד שהמ' ע' צה שולחת את העתונאים על חשבון ציב' הפרדסנים, לא אני הוא המזמין הפעם, אלא המוכן הבינלאומי לארויה טובה, המזמין על-ידי ספקי חומר הגלם לתעשיית הקרטון' גים בעולם. גימל, זה הסיכוי היחידי שיש לי לתת לעתונים בארץ אפשרות לה' ח: שטענות' צדקות, כי העתונים בארץ קטנים

מ"י מכדי לשלוח עתונאים למטרה זו על חשבונם."

• הלבד הארץ. שכתבו יצא לחוץ-לארץ על חשבון העתון להכיר את הבטיה, ושי' אינו מצויף כתב למטע של דובינר.